
KRONIKA SLOVENSKEGA ETNOLOŠKEGA DRUŠTVA

OD 1. JULIJA DO 31. DECEMBRA 1987

• Konec junija in v prvih dneh julija so bili gostje Oddelka za etnologijo trije študentje Katedre za etnografijo Univerze v Lodžu. Spremljala jih je predavateljica dr. Katarzyna Kaniowska. Me drugim so obiskali tudi etnološki raziskovalni tabor v Trebčah in raziskovalni tabor v Adlešičih.

• Prvi teden julija je bil v Adlešičih etnološki raziskovalni tabor, ki so se ga poleg dijakov slovenskih srednjih šol udeležili Andrej Dular, Nives Sulič, Marjetka Balkovec, Marinka Dražumerič, Tanja Tomažič, Marko Terseglav in Andreja Brancelj. Zanimalo jih je vinogradništvo, izseljenstvo, gasilska društva, stavbarstvo, socialna kultura, ljudska pesem in ljudska umetnost.

• Med 18. in 30. avgustom je bil v Devinu mladinski raziskovalni tabor »Devin 87«, na katerem je kot mentor videodelavnice sodeloval Naško Križnar. Mentorici etnološke skupine sta bili Mojca Ravnik in Zora Žagar.

• Od 1. do 15. septembra je bila gostja Oddelka za etnologijo etnologinja dr. Ewa Karpinska s Katedre za etnografijo Univerze v Lodžu in se je v tem času seznanila z raziskovanjem delavske in mestne kulture v Sloveniji.

• 9. septembra je Marija Stanonik postala magistra etnologije z raziskavo »Promet na Žirovskem«.

• 14. septembra je bil na Oddelku za etnologijo sestanek o etnološki dokumentaciji.

• 22. oktobra je imel Naško Križnar na Oddelku za etnologijo predavanje o avdiovizualni dokumentaciji.

• Med 29. in 31. oktobrom sta bila v Kruševcu redni posvet in skupščina Zveze etnoloških društev Jugoslavije. Predsedstvo Zveze se je za naslednji dve leti preselilo v Zagreb k Hrvaškemu etnološkemu društvu. Njegova predsednica dr. Dunja Rihtman-Auguštin bo do naslednjega posveta jeseni 1989 tudi predsednica jugoslovanskih etnoloških društev.

Z referatoma sta od slovenskih etnologov sodelovala Zvezdana Koželj (»Vrednotenje nepremične etnološke dediščine«) in Naško Križnar (»Kulturni pojav kot metafora«), sicer pa sta se posveta in skupščine udeležila tudi Ralf Čeplak in Ingrid Slavec.

• Med 2. in 6. novembrom je v Firencah potekal že tradicionalni »Festival dei popoli«. Ob tej priložnosti je potekala tudi seja Evropske zveze za vizualni študij človeka. Obeh se je udeležil Naško Križnar.

• Med 3. in 5. novembrom so v Dolenjskih Toplicah potekale 5. vzporednice med slovensko in hrvaško etnologijo, ki jih je tokrat pripravilo Slovensko etnološko društvo.

• 5. novembra je bila v Kulturno informacijskem centru odprta razstava Kako in kam s planinsko kulturno dediščino, ki sta jo pripravila Mestni muzej v Ljubljani in Planinska zveza Slovenije.

• 6. novembra so v Slovenskem etnografskem muzeju odprli razstavo beograjskega Etnografskega muzeja »Otroške igrače kot statusni simbol«.

• 7. novembra je bila v Žireh predstavljena knjiga Marije Stanonik »Promet na Žirovskem«.

• 11. novembra sta bili v Kulturno informacijskem centru Križanke med drugimi predstavljeni tudi novi Etnološki knjigi: Marije Stanonik »Promet na Žirovskem« in monografija »Kruh in politika« o Vitanju, ki sta jo tudi kot soavtorja uredila dr. Duša Krnel-Umek in dr. Zmago Šmitek.

• Med 9. in 13. novembrom je potekal znanstveni simpozij »Reformacija na Slovenskem«. S prispevkoma o folklorističnih in etnoloških raziskavah prote-

stantske dobe na Slovenskem sta sodelovali Marija Stanonik in Ingrid Slavec.

• 12. novembra je na Oddelku za etnologijo Ivan Sedej govoril o ljudski umetnosti na Slovenskem.

• 17. novembra je absolventka Marjetka Balkovec predstavila v Beli krajini diplomsko nalogo ETSEO 20. stoletja: občina Metlika.

• 19. novembra je diplomsko nalogo Trgovine, gostilne, obrtne delavnice in drugi javni prostori v načinu življenja Kanala v obdobjih 1920–1940 in 1975–1985 predstavila Darja Skrt.

• 26. novembra je diplomsko nalogo Fondove hiše: bivalna kultura prebivalcev železničarske kolonije s poudarkom na predvojni dobi zagovarjala Nataša Žlender.

• 10. decembra je Marko Terseglav na Oddelku za etnologijo predstavil svojo knjigo »Ljudsko pesništvo«.

• 16. decembra je bil na Oddelku za etnologijo pogovor sodelavcev pri enciklopediji Slovenije.

• 17. decembra je zagovarjala diplomsko nalogo ETSEO: Občina Ljubljana Bežigrad Breda Pajsar.

OD 1. JANUARJA DO 31. DECEMBRA 1988

• 19. januarja je na FF Inja Smerdel zagovarjala magistrsko nalogo Trije ovčarji: Transhumanca na Pivkvi v času kapitalizma.

• 20. januarja je postal na FF doktor etnologije mag. Josip Miličević z disertacijo Istrsko rokodelstvo.

• 21. januarja je na FF doktorirala mag. Aleksandra Muraj z disertacijo Stanovanjska kultura v ruralnem naselju (na primeru Sošic v Žumberku).

• 9. februarja so bile na FF podeljene Prešernove nagrade študentom FF. Za etnološko nalogo »Etnološka topografija občine Sevnica« je bila nagrajena Mojca Terčelj.

• Med 12. februarjem in 15. marcem je bila v Pokrajinskem muzeju Ptuj na ogled razstava »Maske«, ki jo je pripravil kustos etnolog Andrej Brence.

• 24. februarja je imelo SED svojo redno letno skupščino, po kateri so bila prvič podeljena Murkova priznanja. S priznanjema za dolgoletno in plodovito etnološko delo je društvo nagradilo dr. Nika Kureta in prof. dr. Vilka Novaka.

• 10. marca je na Oddelku za etnologijo predaval dr. Boris Kuhar o raziskovanju Škocjanskih hribov.

• 16. in 17. marca je bil gost društva in Oddelka za etnologijo zagrebški profesor etnologije dr. Vitomil Belaj in imel na fakulteti predavanji z naslovom »Rodovitnost nerodovitne smokve«.

• Med 18. marcem in 18. februarjem je v Pokrajinskem muzeju Murska Sobotna gostovala ptujska razstava »Maske«.

• 24. marca je o antropologiji v Latinski Ameriki predaval etnolog Blaž Telban.

• 31. marca je bil pogovor o etnološkem tisku.

• 7. aprila je konservator Vito Hazler govoril o povezanosti topografskega raziskovanja in etnološkega konservatorstva.

• 8. aprila je bil na Oddelku za etnologijo pogovor sodelavcev pri raziskovalni nalogi »Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja«.

• 14. aprila sta urednika Trdinovih Zapisnih knjižic Snežana Štabi in Igor Kramberger predstavila delo pri izdaji omenjenega dela.

• 21. in 22. aprila je norveški socialni antropolog Robert G. Minnich govoril o slovenski nacionalni in kmečki identiteti.

• 11. maja je bila v KIC Križanke odprta razstava o raziskovalnem delu Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete.

• 19. in 20. maja je bil gost Oddelka za etnologijo prof. dr. Nikola Pavković z beograjskega oddelka za etnologijo. Imel je predavanji »Zakletva i dana rječ u tradicionalnoj kulturi« in »Model krvne osvete kao 'rite de passage'«.

• 26. maja sta zgodovinarja Marko Štuhec in Peter Vodopivec govorila o nekaterih praktičnih možnostih in vidikih sodelovanja med etnologijo in zgodovino.

• Med 7. in 9. junijem so bili na Oddelku na etnologijo t. i. »študijski dnevi«. Prvi je bil posvečen vprašanjem etnološke dokumentacije, drugi razpravi o kulturni antropologiji in etnologiji, na tretjem pa sta raziskovalki Maja Godina in Janja Grgič predstavili raziskovanje delavske kulture v ČSSR.

• 9. junija je na FF v okviru cikla predavanj, ki ga je pripravila amerikanistična sekcija Slovenskega orientalističnega društva, imel Ivan Šprajc predavanje »Opazovalci neba stare Mehike«. Predavanje je nadaljeval 16. junija.

• 14. junija je Blaž Telban govoril o Indijancih kolumbijske Amazonije.

• 21. junija je Polonca Cesar-Nedzbala imela predavanje »Slovenci v Kaliforniji.«

• Prvi teden julija je gibanje Znanost mladini organiziralo 9. belokranjski raziskovalni tabor, ki je bil zopet posvečen etnologiji. Mentorji so bili Milka Bras, Tanja Tomažič in Andrej Dular (Slovenski etnografski muzej), Marjetka Balkovec (Slovenski gasilski muzej) in Nives Sulič (Oddelka za etnologijo FF). Di-jake so uvajali v skrivnosti obrti, socialne kulture, vi-

nogradništva, gasilstva in izseljenstva. Tudi tokrat je tabor vodila Andreja Brancelj-Beba.

• 8. julija so udeleženci raziskovalnega tabora Bela krajina '88 predstavili svoje izsledke v osnovni šoli v Dragatušu.

• Od 24. do 31. julija je v Zagrebu potekal XII. mednarodni kongres unije antropoloških in etnoloških znanosti. Udeležilo se ga je okoli 2500 antropologov in etnologov z vsega sveta. Delo je potekalo v 117 simpozijih. Kongresa so se aktivno udeležili tudi slovenski etnologi. Organizator simpozija za vizualno antropologijo je bil Naško Križnar (Avdiovizualni laboratorij ZRC SAZU).

• 27. julija je bila v Kraškem muzeju v Repnu odprta razstava »Človek in les«, ki sta jo pripravila Narodna in študijska knjižnica iz Trsta in Tržaška pokrajina.

• Med 28. julijem in 15. septembrom je bila v Ptujju na ogled razstava »Kruh«, ki jo je pripravil ptujski etnolog Andrej Brence.

• 1. septembra je bila v KIC Križanke odprta razstava Kmetijstvo – nekoč in danes. Razstavo je pripravil Tehniški muzej Slovenije.

• Med 5. in 9. septembrom je Oddelka za etnologije gostil etnologe iz Lodža na Poljskem. 6. septembra je bil na sporedu prvi del posveta, posvečenega obletnici E. Korytka, na FF v Ljubljani. V naslednjih dneh se je strokovno srečanje nadaljevalo v Portorožu in je bilo namenjeno obravnavi raziskovanja delavske in mestne kulture in metodoloških vprašanj. Ob tem je izšel zbornik »Etnološka stičišča 1« (= Ethnological Contacts 1) v izdaji Znanstvenega inštituta FF.

• 17. septembra je bila v hotelu Dobrava v Zrečah tiskovna konferenca ob izidu knjige Igorja Cvetka »Jest sem Vodovnik Jurij: O slovenskem ljudskem pevstvu 1791–1858«. Besedilo je uredila Marjetka Golež. Knjiga je izšla pri Partizanski knjigi. Izdajo sta poleg delovnih organizacij omogočila Kulturna skupnost občine Slovenske Konjice in Kulturna skupnost Slovenije.

• 7. oktobra je v Slovenskem etnografskem muzeju gostovala razstava Pomorskega muzeja iz Pirana »Sečoveljske soline včeraj, danes, jutri«.

• 28. oktobra je bilo v Reziji (Ravanca/Prato di Resia) posvetovanje »Ricerca e riproposte = Raziskovanje in njegova uporaba«, posvečeno 150-letnici rezijske folklorne skupine. Pobudnik in sopripravljalec posveta je bil Inštitut za slovensko narodopisje. Z ISN sta z referati sodelovala Milko Matičetov in Mirko Ramovš, iz Vidma pa Gian-Paolo Gri, drugi udeleženci pa so sodelovali v razpravi. Srečanje se je končalo naslednji dan v Naborjetu (Malborghetto), kjer je direktor ZRC SAZU dr. Mitja Zupančič izročil tamkajšnjemu Etnografskemu muzeju seznam in presnetke tonskega in filmskega narodopisnega gradiva, ki je bilo posneto med Slovenci v Italiji in ga sicer hrani Sekcija za glasbeno narodopisje ISN ZRC SAZU. Prejšnji večer je bil v Ravanci v »Kulturni hiši« koncert komornega orkestra RTV Ljubljana s prazvedbami skladb slovenskih in italijanskih skladateljev na rezijansko temo, 29. 10. pa so predvajali presnetke vsega filmskega in video gradiva, posnetega v Reziji. Glavnino vseh opravil pri pripravi in izvedbi tega dogodka je opravil Julijan Strajnar.

• Med 8. in 12. novembrom je v Lodžu na Poljskem potekal 6. Pregled etnografskega filma, ki se ga je s filmom Badnjak udeležil Naško Križnar.

• 15. novembra so v Pokrajinskem muzeju Celje odprli razstavo »Znamenja na Celjskem«, ki je bila na ogled do februarja 1989. Po pripravi sta sodelovala etnologa Vito Hazler in Vladimir Šlibar.

• 18. novembra je bila v Cankarjevem domu tiskovna konferenca ob izidu knjig Julijana Strajnarja »Citira. Instrumentalna glasba v Režiji = La musica strumentale in Val di Resia« in Jana Baudouna de Courtenaya »Materiali IV.« O pomenu in vsebini knjig so govorili avtorji, zastopniki znanstvenih ustanov in založniki. Novi ljubljanski kvartet je izvedel skladbo Julijana Strajnarja Rezijanska citira. Julijan Strajnar je zaigral rezijansko vižo, zaplesal pa je rezijanski par.

• 23. novembra je bila otvoritev dveh kulturnih spomenikov v vasi Podpeč v koprski občini. Medobčinski zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Piran je obnovil »Pikrčevo hišo« iz 16. stoletja. Izredno dragocen etnološki spomenik in obrambni stolp nad vasjo, najbolje ohranjeno utrdbeno arhitekturo na kraškem robu. V »Pikrčevi hiši« je bila postavljena razstava »Stavbarstvo v vaseh pod kraškim robom«.

• 24. novembra je bila v KIC Križanke odprta razstava Pozabljene obrti (umetno mizarstvo iz delavnice Gabrijela in Jožeta Zupana).

• 25. novembra je bil v Cankarjevem domu ob 10-letnici koncentriranja tria Mire Omerzel-Terlep kon-

cert »Zvočnost slovenskih pokrajin – različnost istega«.

• Med 5. in 7. decembrom je Slovensko orientalistično društvo oziroma njegova sekcija za indologijo pripravila tridnevni multidisciplinarni simpozij »Posvetna eshatologija in komercialna etika pri malih narodih. Posvet je bil na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Z referati so sodelovali Milan Štante, Jože Vilfan, Peter Kovačič, Vladimir Deutsch, Josip Horak, Vekoslav Grmič, Zmago Šmittek, Mladen Švarc, Franc Kuzmič, Silvo Torkar, Blair Scott, Borut Korun, Vanek Štifter, Bogo Grafenauer, Mihael Kuzmič, Brankod Zunec, Rado Genorio, John Wright, Šime Ivanjko in Zdenko Roter.

• 10. decembra je bilo v Pazinu ob 100-letnici smrti Jakoba Volčiča znanstveno srečanje »Jakob Volčič in njegovo delo (1815–1888)«. J. Volčič je bil slovenski duhovnik, zbiralec in raziskovalec ljudskega izročila v Istri. Jurij Fikfak je izbral referente in srečanje strokovno pripravil, prav tako pa je uredil zbornik prispevkov, ki je izšel pred posvetom. Na srečanju je sodelovalo 14 referentov iz Ljubljane, Zagreba, Reke, Nove Gorice in Pazina. Ob srečanju so sodelavci Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU pripravili tudi razstavo o življenju in delu Jakoba Volčiča. ISN je bil tudi pobudnik in soorganizator posvetovanja.

• 14. decembra so v prostorih Galerije likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu odprli razstavo »Ljudska kultura koroških Slovencev«. Pripravila sta jo Slovenski etnografski muzej iz Ljubljane in Slovenska prosvetna zveza iz Celovca.

• 16. decembra je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani tiskovna konferenca ob izidu knjig sodelavcev Znanstveno raziskovalnega centra SAZU: Igor Cvetko, Jaz sem Vodovnik Jurij Tone Cevc (Ignac Primožič), Kmečka hiša v Karavankah Jakob Volčič in njegovo delo (uredil Jurij Fikfak). Na predstavitvi so govorili avtorji in zastopniki založb, nastopili sta skupini pevcev s Koroške in Pohorja, ogledali smo si diapozitive s Karavank in slišali odlomke iz zapisov Jakoba Volčiča.

• 20. decembra je v Ribnici zagovarjala diplomsko nalogo »Lončarstvo v Ribniški dolini« absolventka Mojca Šifer.

• 21. decembra je bila v galeriji Feniks v Ljubljani prireditve »Zimski čas – čas praznovanj: šege in pesmi od Miklavža do Svetih treh kraljev«. Večer so pripravile Mirjana Borčič, Ivana Šalamun in Mirka Velikonja. Prireditve pa so oblikovali Dušica Kunaver (šege), Anica Lazar (šege, božične pesmi), Alenka Vidrih (interpretacija besedil), Naško Križnar (videofilma »Miklavževanje« in »Otepacvi«) in vokalna skupina AVE (božične pesmi).

• 23. decembra so v Dolenjski galeriji odprli razstavo Etnološka podoba Šentjerneja, ki jo je pripravila etnologinja Ivica Križ. Istega dne je v mali dvorani Dolenjske galerije novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine pripravil razstavo »Šentjernej, župnijska cerkev sv. Jerneja«.